

ES Kontaktkomitejas paziņojums (CC 1/2018) par eurozonas banku uzraudzības mehānisma pārskatbildības un revīzijas kārtības nepilnībām

2018. gada 13. novembrī

ES Kontaktkomiteja ir ES dalībvalstu augstāko revīzijas iestāžu un Eiropas Revīzijas palātas vadītāju asambleja. Šie mūsu komentāri ir balstīti uz konstatējumiem, kas sniegti nesenos revīzijas ziņojumos (sk. pievienoto sarakstu), kurus izstrādājusi Eiropas Revīzijas palāta (ERP), kā arī Austrijas, Kipras, Somijas, Vācijas un Nīderlandes augstākās revīzijas iestādes (ARI). Komentāru formulēšanā ir ņemts vērā arī Eiropas Komisijas 2017. gada oktobrī publicētais pārskats par eurozonas banku uzraudzības mehānismu.

Vienotā uzraudzības mehānisma (VUM) izveidošana 2014. gada novembrī fundamentāli izmainīja ES banku uzraudzības struktūru. Gandrīz 130 “nozīmīgu” banku nonāca tiešā Eiropas Centrālās bankas (ECB) uzraudzībā. Šo banku turēto aktīvu kopējā vērtība bija 21 triljons EUR jeb 80 % no eurozonas banku kopējās aktīvu vērtības. Vairāki tūkstoši “mazāk nozīmīgu” banku, t. i., vidēja lieluma un mazas bankas, paliek tiešā valstu uzraudzībā, bet vispārējo atbildību uzņemas ECB.

Tādējādi tās eurozonas valstu ARI, kurām agrāk bija pilnvaras revidēt visu banku uzraudzību, tagad, kopš VUM ieviešanas, vairs nerevidē “nozīmīgo” banku uzraudzību. Šo valstu ARI pilnvaru zaudējumu pašlaik nekompensē ERP revīzijas pilnvaras attiecībā uz ECB. Tādā veidā ir radies paradokss stāvoklis, proti, revīzijas pienākumi attiecībā uz banku uzraudzību tagad kopumā ir ierobežotāki nekā pirms VUM ieviešanas.

Ņemot vērā pašreizējos ES līmeņa centienus pabeigt banku savienības izveidi un vajadzību saglabāt iedzīvotāju uzticēšanos šai savienībai, ir jāgarantē tādi pamatprincipi kā pārredzamība un pārskatbildība. Tam ir vajadzīga pienācīga un stabila publiskā sektora revīzijas kārtība.

Tāpēc Kontaktkomiteja aicina valstu valdības un parlamentus, kā arī Eiropas Savienības Parlamentu, Padomi un Komisiju nostiprināt attiecīgo pārskatbildības un revīzijas kārtību tā, lai būtu novērstas apzinātās revīzijas nepilnības, konkrēti:

- **pielīdzināt ERP pilnvaras** attiecībā uz ECB uzraudzības mehānisma revīziju tām revīzijas pilnvarām, ko ERP īsteno attiecībā uz citām Savienības iestādēm, tādējādi nodrošinot pilnu piekļuvi visai informācijai, ko ERP uzskata par vajadzīgu savā revīzijas darbā;
- **nodrošināt eurozonas valstu ARI, kurām ir pilnvaras attiecībā uz mazāk nozīmīgu banku uzraudzību**, piekļuvi visai informācijai (tostarp ECB informācijai), ko tās uzskata par vajadzīgu revīzijas pilnvaru īstenošanai;
- **gadījumos, kad tas nepieciešams un ir piemēroti, paplašināt to eurozonas valstu ARI revīzijas pilnvaras, kurām nav pilnvaru attiecībā uz mazāk nozīmīgu banku uzraudzību vai šīs pilnvaras ir ierobežotas**, lai būtu nodrošināts, ka to pilnvarās ietilpst arī valstu uzraudzības iestāžu revīzija.

Pielikumā: Saraksts ar revīzijas ziņojumiem par banku uzraudzību Eiropas Savienībā.

Saraksts ar revīzijas ziņojumiem par banku uzraudzību Eiropas Savienībā

Kontaktkomiteja

- Kontaktkomitejas [ziņojums](#) par Eiropas Savienības vidēja lieluma un mazu (“mazāk nozīmīgu”) banku prudenciālu uzraudzību pēc vienotā uzraudzības mehānisma izveidošanas (2017. g. decembris)

Eiropas Revīzijas palāta

- Īpašais [ziņojums](#) Nr. 29/2016 “Vienotais uzraudzības mehānisms — labs sākums, bet vajadzīgi turpmāki uzlabojumi” (2016. g. novembris)
- Īpašais [ziņojums](#) Nr. 2/2018 Eiropas Centrālās bankas darbības efektivitāte, īstenojot banku krīzes vadību (2018. g. janvāris)

Austrijas augstākā revīzijas iestāde

- Federālais [ziņojums](#) 2017/20 “Banku uzraudzība Austrijā” (2017. g. aprīlis)

Kipras augstākā revīzijas iestāde

- Īpašais ziņojums Nr. CBC/01/2017 “Banku uzraudzība – tiesiskais regulējums un mazāk nozīmīgu banku uzraudzības organizācija Kiprā” un 2017. gada 21. novembra pavadošā vēstule, kas adresēta Kipras Centrālās bankas vadītājam un nosūtīta arī finanšu ministram¹

Vācijas augstākā revīzijas iestāde

- Konsultējošais [ziņojums](#) Nr. III 5 – 20 51 03 par Vācijas ARI revīzijas pilnvaru ierobežošanu saistībā ar banku uzraudzību un finanšu iestādēm (2016. g. janvāris)
- Konsultējošais [ziņojums](#) Nr. III 5 – 2016 – 0633 par Vācijas ARI revīzijas pilnvaru ierobežošanu saistībā ar banku uzraudzību un finanšu iestādēm (2017. g. janvāris)

Nīderlandes augstākā revīzijas iestāde

- [Ziņojums](#) “Banku uzraudzība Nīderlandē” (2017. g. 27. septembris)
- [Vēstule](#) Nīderlandes parlamentam, kas pievienota Kontaktkomitejas 2017. gada decembra ziņojumam par Eiropas Savienības vidēja lieluma un mazu (“mazāk nozīmīgu”) banku prudenciālu uzraudzību pēc vienotā uzraudzības mehānisma izveidošanas, 2017. g. 14. decembris, kā arī preses relīze angļu valodā

¹ Ziņojums nav publiski pieejams.